

JK kräver betalt för vanvårdsrättegång

Ingen ifrågasätter att hon vanvårdades som barn. Ändå tar ingen ansvar. Nu krävs Sofia Rapp på 200 000 för att hon sökt upprättelse.

Text: Anna Fredriksson | Bild: Anders Löwdin | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 4 2016

Först for hon illa i sitt eget hem, när hon väl omhändertogs och familjehemsplacerades blev det ur askan i elden. Men för vanvårdsersättningen sattes en gräns, den speciella lagen skulle inte omfatta placeringar efter 1980.

Så Sofia och hennes syster vände sig till rättsväsendet för att få upprättelse. En process som hittills kostat Sofia 930 000 kronor. Rättsskyddet har betalat delar av detta och insamlingar har betalat ytterligare. Men nu kräver staten genom Justitiekanslern, (JK), betalt för rättegångskostnaderna, 200 000 kronor, eftersom systrarna förlorat målet. Domstolen ifrågasätter inte att de farit illa, men staten anses inte kunna ställas till svars.

Just det faktum att ingen bedöms kunna göras ansvarig för det Sofia fått utstå gör att hon också begärt prövning vid Europadomstolen i Strasbourg. Hennes advokat Jens-Victor Palm tror att det finns en chans att nå framgång, helt eller delvis.

– Det finns givetvis problem med hänsyn till hur länge det är sedan detta hände. Att staten inte ansvarar för kommuner anser vi är helt fel med hänvisning till en tidigare dom från Europadomstolen 1988. Det gäller dock att Sofia håller ut ekonomiskt, säger Jens-Victor Palm.

JK:s krav golvade Sofia. Advokatkostnaderna, som hon inte behöver betala precis nu, men som finns där, kändes redan tidigare som en enorm börda.

– Jag fick snudd på självmordstankar. Hur ska jag orka kämpa? Jag frågar mig varför jag utsätter mig för ytterligare kränkningar från dem som har makt att förändra. Men det viktigaste för mig i allt det här är att inga andra barn ska vara så rättslösa som vi har varit.

När det här sprids via olika medier betalar människor nu spontant in till både Justitiekanslern och till Sofias klientmedelskonto på advokatbyrån Legio. Uppemot 60 000 kronor har redan kommit in.

– Det är klart att det stödet känns väldigt bra. Men det är märkligt att jag själv inte får veta hur mycket som kommer in. Allt ska gå via mitt ombud, säger Sofia Rapp.

En ansökan om ex gratia, att regeringen ska efterskänka rättegångskostnaderna utan att det finns lagstöd för rätt till det, har lämnats både till Socialdepartementet och till JK.

– Min advokat säger att jag ska ta det lugnt. Men jag känner mig fruktansvärt trött och ledsen. Det är stödet från andra som håller mig uppe.

Anna Fredriksson

Den som vill bidra kan betala till JK på 5050-7995. Märk inbetalningen T2868-16.

EX GRATIA-ANSÖKAN

En man, som vill vara anonym, har via ombud lämnat in en ex gratia-ansökan till Socialdepartementet. Där anges att han vanvårdats i fosterhem men inte känt till möjligheten att söka ersättning. Då Ersättningsnämnden nu är nedlagd riktar han kravet på 250 000 kronor till regeringen.